

Bemutató levelek el nem fogadtak.

### Előzetési árak:

Helyben házhoz, vagy  
vidékre postán küldve:  
Egyes évf. . . 7 let = 12 kr.  
Féléves . . . 3 " 50  
Negyedéves . . . 2 " 25  
Külföldre egész évf. 20 frank.

Egyes évf. ára 5 kr. a kaplari  
a kiadványok árát értesítjük  
vagy listok elküldésére.

# BRASSÓ

## Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassómezei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek

hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda

Brassó, Kolozsvár-utca 26. szám alatt.

hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

A szerkesztést feladja:

FEJÉR VILMOS.

Értesítetvén vissza sem adták.

A lap kiadó-hatala:

Brassó, Kolozsvár-utca 26. sz. a.

Idő külföldön az előfizetési pénzek és hirdetések díjat.

### Államesszmének.

Meg van minden államnak a maga baja. A hatalmas Oroszországot a nihilizmus, a hatalmas Franciaországot az anarchizmus fenyegetti; Németországot a laikusizmus és a socializmus s Angolországot nyugtalanítja az ír kérdés meg a pauperizmus.

Egységes államok békéjét, nyugalomát is veszélyeztetni látjuk, nemcsak a miénk. Olaszországon egymást éri a kormányválság, a német és francia barátságok körül ingadozást hátrébe szorítja az irredentizmus, a Garibaldi-kultusz, no azután a pénzügyi helyzet.

Ausztriában a szociáldemokraták hívei az elvárások, a cseh-panszavizs s az antisemiták pártok vergődtek felszínre. Polygott államban nem csoda a partikularizmus, a separatizmus.

De hisz Románia, a vallásilag és nyelvielg egységes ország, sem ment az államellenes bajoktól. A túlzott nacionalizmus ép oly veszélyes vállalkozás egy rendszeres állama néve, mint az anarchia. Az államesszmének külföldön lehetnek, de abban minthivány meggyezéses, hogy csúszk csak az anyagi jólét, az intelligencia s a testi egészség.

Mi magyaroknál legesedősből példát adtak a ügydelt politikai ómerséketnek, mely minkelet a túlzott nationalismus elfogultságából s történelmi elévült eszmékből kivezetett a praktikus

tettek mezéjére, a hol ma ábrándoktól menten államesszmének megmozdosa mi velhetők.

És államesszmének? — Torhetetlen hűség az uralkodókhoz; az egyetértéssel s méltányossággal párosult egység a hon-szeretethez; a kultúra művelése; a türelem minden tekintetben; a közép sorsának lendítése; a igazság s munkásság és béke. Ime ezek jellemzik államesszménket. És még egy: az erély.

Ez utóból is tesszen szólni azok, kik korlátolt eszmékörök vagy el-fogott ábrándjaink fogva minkelet kicsiny-lenek avagy nem ismernek. Mi nem tartuk ma sem panszavizmus, sem pangermanizmustól. Az utóból rokon a mi veltségünk s korlátos haladunk, mint egy-kor honfogaló Árpád Ármú német császár.

A panszavizmus keresztülvétele az orosz állam hól testén keresztül mehetne végbe, s a vallásútközöség (a csehok és horvátoknál), valamint a történeti tradíciók (a lengyelökkel és szerbekkel) aligha nem gördítettének akadályait a panszav fajtájára valósisa elő.

Hisz már Horváth—Tórszvácz há-mor párt létezik: a nemzeti, haladó és szérb párt, melyeket azonban honfogaló közvevényekénysége egyesít. Khuen-Hédervár bán tapintatos erélye. Ó vitte oda a magyar államesszmének magyát ma a társ-oroszok jólténet árrendene a közgazda-ság minden terület.

S a magyar államesszmének hatása s befolyása érvényesül még hazánk határain kívül is. Aligha Ausztria maga nem ismeri el Bismarck híres moddásának igazságát: „Az osztrák-magyar monarchiának súly-pontját Budára kell áthelyezni.” Még akkor is, ha Németország egységes nemzeti törekvései az osztrák örökös tartományok-ra irányzó minden aspirációt kizárnának. Ily értelemben nyer Buda-pest királyi-kormányzásai ünne-pélyi különös fényt és politikai fontosságot, mint a jelenlevő diplomaták és külföldi követek részvétele nemcsak emelt, hanem mintegy fényleg sanktio-nált is.

Mi, urak, az összmonarchiában ma nem utolsó tényezők vagyunk. Ezt jegezzetek meg maguknak azok, a kik az 1863-iki romokból palotát akarnak építeni.

Ha az uraknak minkelet irigyelet kelt, arról nem tehetünk. Nem tehetünk, ha rohamosan hódító államesszmének áldásai még az occupált tartományokra is kiterjednek. Tessék megnézni, hogy Kálly Béni 10 év alatt miképen fojtotta el a politikai nemzeti érdekeket a kulturális érdekek beledítésével.

Mi meliózik az ültetzeri eszméket s a mérész és csabos tervek; pusztán a kultúra eszközeivel: szakadatul köteleesség- és céltudatos munkával teremtünk egészséges

felekezeti, társadalmi és gazda-sági viszonyokat.

A szellemi fölény pedig nem fél a durva erőttől!

By.

### Belföld.

Királyi kiáltványok.  
A „Budapesti Közlöny” június hó 5-iki számában a következő legfőbb elhatáro-sokat tett közöl:

Kedves gróf Szapáry!  
Mágoronatársaságok hazánknál előfo-duló alkalmából Önnek, azindonkar tam-stott hűségbe és kitűnt szolgálattal emle-mérem, Szentszletvárendem nagy-keresztjét díjmentesen adományozom.  
Kell. Lászlóban, 1892. évi június hó 4-én.

Ferenccz József s. k.  
Szűgyény László, s. k.

Személyem kértől magyar miniszterem előterjesztése folytán az egyház és a köz-ügyek terén kifejtett kiváló és buzgó-ködés elismerésül Vaszary Kólos Fe-rencz Magyarországi hercegtörzseknak és esztendőig érszéknek, valamint Samassa József azer érszéknek Szent-István rend-magy keresztjét, továbbá Vanessa János Ba-laszávi görög katolikus és kézmű-politikai Liptórendem magy keresztjét díjmen-tesen adományozom.  
Kell. Lászlóban, 1892. június hó 4-én.

Ferenccz József, s. k.  
Szűgyény László, s. k.

A Koronázási jubileum a fő-városban. A király 6-ikán d. u. a. fél 3-

kis mezőváros a Kárpátok oldalorsági vég-nyulányai aljában, körülbelül egy irány-ban Erdély tartomány határaitól és főleg, mint bányászlet fontos, mert itt van Románia leg-minisztériumban kezelő bányája. De másfél-fő gyéghelyek is nevezetes, a mennyiben van egy sötáva, melyet szénnek meg szén haszná-latának nyakon át sikeresen, éppúgy mint nálunk például a vizet, tordai vagy mármá-rost ástávalak.

A sziklái sötávaik még jók vannak ko-zára és szénre való bányászatra. A villam-y-legitiss fővárosnak két érdekes kőbányá-vagyással várják a söt, mely gépekkel ártí-tott levegő háti és vezet egy, hogy a söt a talajból szeg egyenletes deszkakaliban kerül ki. A többi tármban pedig foglyok dolgoz-nak, mert Románia tudvalóval a bányások nem végezeti ki, hanem szénre való bányász-attal méri. Itt is megvannak a leghossz-levő bányák vannak, kik kelti felajánlat mel-let dolgoznak ropdák napirend, mit az állami kincstár számára vagy örökösének tőkésít.

E rakok mind a vannak börtönközlora és né-melyikük látnak fogva összelátokozva és kért, este pedig mindegyik vizsáktörzseket börtönközlora, hogy másnap tovább látnak megvannak munkások, így minden az itteni bányák élt törmelése körül 25 millió kgr-ra meg, melyből természetesen külföldre—kivált Szerbiába—is szállítanak, mely téren Ro-mánia versenyára is hazánkunk.

A sötánykál szénben a söt tönk fel a magy kesztetleges főbányából és kőkerítéssel. Jellemző, hogy az egész fenn

## TÁRCELA.

### A koronás királyhoz.

Irtá és ar. kath. főgym. ünnepélyen szavaltá:  
BARÁCSY SÁNDOR.

Zongor korban léptél trónra;  
Fényes útra, de hideg pompa.  
Fényű realia havas orman:  
Ingottat a zűg orkán.

De az ég megtörténtünk;  
Bar nem értet föl a vértnek...  
Óo hazánk velt ellipőra,  
Sérte küntünk agyádszóra.

És a harcban nyert sebekben  
Nem voltunk mi főzött hűtlen.  
Szertől hitűk, hogy belátod:  
A magyar legjobb barátod.

Nem lehet az álnok, gyáva,  
Kinek szent a szabadság;  
S Te, lovag: leljálj hozzánk,  
S le simáit vérsz orozánk.

Egy kincstár volt, szent ereklye,  
Sárvöl szűnt bölcs fejedre.  
S háls akasztott azt fogadtá:  
Egyrészt lezárta élvé, hódolt.

Lelkünk, mely a belátás hoz,  
Hozzafor szent koronáidhoz;  
Béke eszedjén, harci szelven  
Követünk mind, lelkedatlen.

Követünk, mint Mátyás óta

Semki izzu honunk nem óta.

Igazságban, szeretetben

Te ártánk vagy, védő szellem.

Műlő sziv emel Noked

Ezredet tartósabban emelket.

Maga a áruló is kiáltunk:

Áldás Rád, Te böles királyunk!

## Hegyiidei barangolások Romániában.

A „Brassó” eredeti társéjára. —

I.

Kirándulás Szászoka nőt szédreba.

Éreken át Bukarestben élvé, 1888 nyá-ran nagyok turista-utazást lettem Romániá-ban, melynek eredményét azon meglepet, mi benyomást hatása alatt, egy hosszabb cikk-korozatban ismeretelen is a „Vasárnapi Újság” akkori számaiban. S a veletlen egy-for-dult, hogy a kintlétező első alkalommal, két év múlva, ugyanabba a helyből kiindulva, folytatssan barangolásaimat: a hol akkor ut-mat abban tárgyaltam. Az 1890-ik év előlós püküldéje tüneményes utazás egy oly ki-rándulás akortám fővárosunk, melyre érde-mesnek ígérkedő szép voltáért már régóta vágytam.

\* Lásd a „V. U.” 1888. évi 49-ik számban olvastát: a Práborai Szászoka című VII. cikkszemest.











Szám 335—892  
köz. biz.

## Hirdetmény.

A felek –fogarasi h. ér. vasút építésére a bethleni és fogarasi határon szükséges földet elrendelt kisajátítására vonatkozó 32 256/892. számú magas miniszteri rendelet folytán a kereskedelemügyi m. kir. miniszter utó nagyméltóságtól beérkezett tervrajzok és összeírások saját határukak illetőleg megküldet nek Fogaras város nagyközség és Bethlen község előljáróinak azon megfigyással, miszerint azokat az 1881. évi XLL. t.-cz 34. §-a értelmében a község házául 15 napig közzéteendő azonnal tegyék ki.

Tekintve továbbra is, hogy árgyúrszög az 1881. évi XLI. törv. sz. 3. § alapján ezen egy közgazdasági tárgyalást folytató 1892. évi június hó 23-ára elődelt 9 órátk kezdődő fogl és esetleg a következő napokra is Tózsra nagygyűlés hirdatóiból kiindulniag lehetne meg az és tárgyalás csaknem kétszáz Kaposvári Mű alispán előbből, Dr. Mien Andrásgyűv és Kovács Gabr. k. főmunk. tagokból és Orsz. Min. helygyűzőből álló bizottsággal kidőlők ki.

Műről a kiindult bizottság tagjai az érdekelte kúszagok és a telek-togarlasi és a vasút részvényságtársaságban az meggyűlésszel értesítettek, miszerint a bethőli és fogarasi kúszagok előjárásának egyúttal meggyűlést, hogy ezen gyűlésségek az összes telek-togarlasi és fogarasi kúszagok, hordaságok és értesítés, miszerint a bizottság a kijelölt társ meggyűléssé folett akkor is fog domolag határozni, ha az érdekeltek közti tárgyalásra sem sem jelen meg.

Fogaraszvármegye közigazgatási bizottsága  
elnökétől. Fogarason, 1892. évi június hó  
4-én.

Bausznern,  
főispán, elnök.  
430 (2—3)

Magyar faipar-, fűtő- és palatábla-gyár részvénytársaság,  
Budapest.

**Folyó hó 15-én**

VII. Erzsébetkörut 28. sz. a.

forrázárainkat megnyitottuk, hol gyártmányainkat u. m. kés és fűrésszel vágott  
forrér, lecsakat, esztorgályos- és kőpáragó-árakat a legelőszőbb gyári árákon  
forgalomba hozzuk.  
415 (3-3)

Az igazgatóság.

# Pannónia szálloda

**Budapest, Kerepesi ut 7. sz.**

 Megnyitás f. évi június 1-én. 

Ezen elstrangorúálloda, mely nagy körkedettségnek arrend, gesz ujanon renovitátott és a legeljenyebb és a legeljenyebb állatállatott.

Ezen szálloda a t. ca. utazó közönségnek minden megkívánt kényelmét nyújt és a legmagasabb igényeknek is megfelel. A szobák villanossal világítottak vannak és a szobákban láthatók ki vannak fűszegve. Nagyon elegáns *előtérben* és *fürdőszobák*, egy szinten felvonó gép lift (világos szerkezet) vendégek kényelmére berendezettek. *A fenges lott kert Budapest legzebb és legmagyobbái közl*

*férfiaknak, díszes chambers separei dalt kívánk, ezdál a magyar féderes egyi*

*férfiaknak, díszes chambers separei dalt kívánk, ezdál a magyar féderes egyi*

Ezen szálloda a főváros legszebb pontján fekszik és a központi indóház és nyugati pályaudvartól egyenlő távolságra fekszik a lóvasút itt mentén, ennek egyik megállóhelyén.

Ezen szálloda elegáns éttermeiben a legkifináltabb ételek és italok szolgáltatnak ki és egy ujonnan berendezett kávéházzal is van egybekötve. Kérném tehát n. é. vendégeimet a nekem eddig tapasztalt jóindulatot ezentul is fenntartani és

448 (2-3)

448 (2-3) szállodatulajdonos.

[illegible]

Naponta friss töltés kapható.

# ELŐPATAKI GYÓGYVIZ

a világ első égvényes vasas savanyuvize  
mely 200 év óta van forgalomba, több világkiállításokon kitün-  
tetve s pártatlan gyógyhatásánál fogva bel- és külföldi orvosi te-  
kintélyek által elismerve és ajánla.

Ezen ásványvizet különösen javallatik a göröm- és belek idült hurutjában, máj- és lépédtalánban; a épe kivé-  
tező csöveinek hurutos bántalmában, s az ezen állapothoz származó sárgaságban, feloldási sápkórban, vrségnygsában, altesti verpángásiban, különösen aranyérben, a vesék és húgyhólyág hurutos bántalmaiban. vese és húgykövek képződésénél, a mek idült bántalmaiban.

Ezen ásványvizet nemcsak a betegek használják, egészséges embereknek is üdítő itallal szolgál.

Ez az egyedüli ásványvíz, mely **borral** használva nem hevít,  
s a **gyomrot** nem szorítja.

**Goldstein József,**  
gyógyforrások bérleje.

Főraktár: Szt.-János-utca 27. Rézer S.-nél

# „KÖZMŰVELŐDÉS“

irodalmi és műnyomdai részvénytársaság  
könyvnyomdája Brassóban,

ajánlja magát mindennemű kö- és könyvnyomdai munkák gyors és pontos előállítására, izléses kivitelben és jutányos árak mellett.